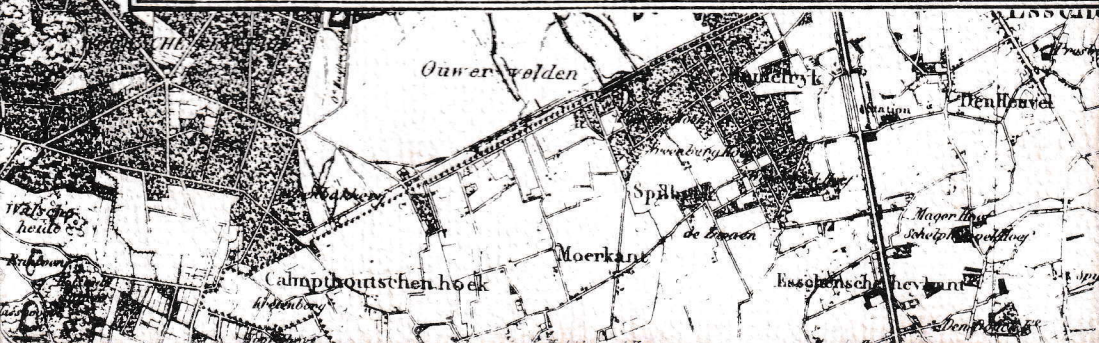




1-'91



Een brandweerreglement uit 1787

In een aflevering van de Vierschaer 1) schreef René Hermans een artikel over de brandbestrijding in het algemeen en over de Wouwse Vrijwillige Brandweer in het bijzonder. In genoemd artikel schreef René Hermans dat bij Resolutie van de Heeren Staten-Generaal van 6 februari 1732 reeds regels werden gemaakt ter voorkoming van brand, terwijl er in 1784 een instructie voor de brandweer werd opgesteld. In het Resolutieboek 2) d.d.16 juli 1787 merken drossaard, burgemeester en schepenen op dat "destijds aan gemelde Resolutie wel is voldaan, met een Reglement of ordonnancie op het stuk van de Brandweeringen te arresteeren, dan vermits dezelve in disobservancie is koomen te geraaken, zo hebben Heeren Drossard, burgemeester, schepenen en gemeentemannen deezer Heerlijkheid Wouw in conformiteit van dezelve Hun Hoog Mogende Resolutie goedgevonden de novo te arresteeren de volgende articulen, om te dienen tot een Keuze en ordonnancie op het stuk van de Brandweeringen en waarna eigenlijk zich stiptelijk zal hebben te reguleeren".

Dan volgt de tekst van het nieuwe brandweerreglement.

Eerstelijk zal eenieder binnen deze dorpe gehouden zijn, zijne schoorsteenen zo hoog op te trekken dat deszelvs gebuuren van de rook, vonken of anderzins, daardoor geen perijkel nog ongemak koomen te lijden; en zullen voortaan geen houte schoorsteenen gemaakt, en die alreeds gemaakt zijn, niet gerepareerd mogen worden, op de boete van drie gulden, zowel bij den eigenaar als timmerman te verbeuren, die contrarie 't voorschreeve zal hebben gemaakt, of gerepareert, boven de demolitie van het voors werk, 't welk ten koste van den eigenaar zal geschieden.

2.

Alle ingezetenen van deezen dorpe zullen hunne schoorsteenen ten minsten eens in 't jaar doen Veegen en alle

defecten behoorlijk repareeren en in staat stellen ook de bakovens en allerlije vuurplaatsen te houden in goed onderhoud, dat daar door geen de minste perijkel kan koomen op de boete als voore.

3.

Zullen officier en regenten, als 't haar goeddunken zal, ten allen tijde koomen inspecteeren de vuur- en haardsteden daar een iegelijk zijn vuur houd en stookt: en waar dezelve bevonden worden te geschieden in houte schoorsteenen of dergelijke, of onbehoorlijke plaatsen, die zullen worden afgekeurd, en daar boven zullen alzulke personen verbeuren de boete in den eersten articul gemeld.

4.

Niemand zal vermoogen eenige asch uit te gieten op onbehoorlijke plaatsen, 't zij straaften of weegen maar 't zelve moeten doen in een aschbak of iets anders daartoe bekwaam zijnde; Item geen heete asch mogen uitgieten, noch ook geen stroo, riet of ander droog goed daar men asch giet, uitbrengen, 't elkens op de boete als in den eersten articul.

5.

Niemand zal eenige asch-ketels, potten, testen, of iets anders met vuur of heeten asch, buiten de deuren, of daar eenig perijkel te wagten is, mogen zetten, op dezelve boeten.

6.

Dat de ingezetenen van deezen dorpen geen nieuwe huizen zullen vermoogen te dekken of te beleggen dan met pannen, zonder daartoe zo min binnen als buitenwaards te mogen gebruiken riet, stroo, biesen of dergelijke, op pene als in den eerste articul, te verbeuren bij den eigenaar, die daar en boven het bereids gelegde riet, stroo, biesen, of dergelijke aanstonds zal moeten removeeren en wegruimen, of dat anderzints en bij nalaatigheid van dien, den officier gelast word (na dat alvorens door de boode zoodaanige eigenaar zulks zal weezen geinsinueert te doen) ten koste van den zelve eigenaar 't zelve te removeeren en weg te ruimen; waar onder evenwel de schuuren niet zullen begreepen zijn, welken, ofschoon van buiten zowel als de huizen met pannen gedekt of belegd zullen moeten worden, 't nogtands een ieder vrij zal staan om van binnen

Amsterdam 8. 1789.
 De Wel Ed. Geste. Heer
 Hr. Jac. Nic. de Bruijn,
 Griffier van het Westquartier
 des Marquisaats van Bergen
 op Zoom, mitsgaders
 Secretaris van Houtw. Debet
 aan de Erre Arend Almenum

Op Order van Uw Wel Ed. Geste. gelidert
 voor de Heerlijkheid Wouw

4 Novemb	Een Nieuwe Groot. Koper. bak. Brandspuit, voorzien met 100 Amstelrumsche Voeten, leere Spuitjlang, getijdscheutrok, ophaal- touw en verrij-toelichouden	610
	Een Dito Slangpomp of. Aanbrenger daartoe voorzien met 3 Eijden Zuigbuis, siemen lang 12 Voeten en verdere toebehoren	450
	Een Pak met 50 Voeten Zeld. Water slang	164. 2. 8
	5 Koper. Koppellenden tot het Zeld. a 28.	7. 16
	Betragen aan het Verfschip	
		1231. 18. 8

Volddaan 9 Augustus 1790.
 De Erre Arend Almenum

Rekening van de firma Arend Almenum voor het leveren van
 brandblusmateriaal aan "de heerlijkheid Wouw", d.d. 9
 augustus 1790.

4
daar toe zoodanige substantie te employeeren als 't geschikste zullen oordeelen.

7.

Ook zal niemand vermoogen eenige oude daaken met stroo, riet, biesen of iets dergelijks voor een groot en merkelyk gedeelte te repareeren, of vernieuwen, maar in zoodaanig geval daartoe pannen moeten employeeren en gebruiken, ter arbitrage van officier en regenten; op gelijke boete, en removeeringen van 't gemaakte.

8.

Zo iemands hooy, binnen deeze Judisdictie mogt koomen te broeijen, waardoor het zelve dikmaal in brand zoude koomen te geraaken, zal aanstonds zodaanige hooy hebben door te steeken en als dan niet genoeg voor ongemak van brand bevrijd zijnde, het zelve uit de schuur of van den zolder te haalen, op gelijke boete als in den eersten articul. En zullen officier en regenten zodra haar zulks voorkomt waar iemands hooy staat en broeid, inspectie gaan neemen, en indien dezelve bevinden dat er uit zodaanig hooij ongemak van brand staat te komen, zullen dezelve ordonneeren, 't zelve hooy aanstonds door te steeken, of uit te haalen; en bij onwilligheid van die geene die 't hooy toebehoed, of wel zodaanigen die voor iemands rekening op een plaats 't hooy is hebbende, officier en regenten 't zelve broeyende hooy voor des onwilligens kosten zullen doen doorsteeken, of uithaalen na gelegenheid van de zaak, alles boven de voorschreeve boete van drie gulden.

9.

Dat ook niemand 's avonds of des nagts in de schuuren, werkhuyzen of eenige plaatsen daar schielijk vuur vattendes stoffen gevonden worden met een blook kaars; of lamp zal vermogen te koomen, veel min te werken, maar daar toe moeten gebruiken een goede digte lantaarn; zullen de overtreeders telkens gemulcteerd worden in de Boete als in eersten articul.

10.

So wie officier, regenten of boode, in 't schouwen omgaan, of executeeren van boeten, of anders qualijk aanspreekt, of onredelyk bejegend zal telkens daar voor verbeuren drie gulden.

11.

Zullen de ouders voor hunne kinderen, insgelijks de Huislieden voor hunne dienstbooden moeten instaan en verantwoorden omtrent de voorschreeve boetens; waar van de aanbrengrer een derde part zal genieten; blijvende de twee overige derde parten voor den officier, die verzogt word op deze ordonnancie in allen deelen naauw requard te neemen, en geauthoriseerd om de boetens telkens bij parate executie in te vorderen.

12.

En op dat deeze ordonnancie prompter geobserveerd blijven, zal dezelve tweemaal 's jaars worden gepubliceerd en de ingezetenen als dan geinsinueerd, wanneer officier en regenten zullen omgaan en inspecteeren, of dezelve in allen deele punctueelijk word nagekomen en geobserveerd. En teneinde hier van niemand eenige ignorantie komen te pretendeeren zal deeze alhier worden gepubliceerd en geafficheerd. Aldus gearresteerd ter vergadering van Heeren drossard, burgemeester en schepenen en gemeentemannen deezer Heerlijkheid Wouw den 16 julij 1787.

Wouw, november 1987.

J.C.M.Schijven.

NOTEN:

1. De Vierschaer, 1986, september, nr.3.
2. Oud Administratiefarchief Wouw; Resolutieboek nr.58, d.d.16 juli 1787.



**Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.**

